

Una nova Diada amb polèmica

- L'actuació de Noa amb l'Orquestra Àrab de Barcelona és un gest clar a favor de la pau i el diàleg

ANTONI SEGURA*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 11.09.09

La celebració institucional de la Diada sembla perseguida per la polèmica un any sí i l'altre també. Aquesta vegada el motiu és la participació de la cantant israeliana **Achinoam Nin**, de nom artístic **Noa**, en les actuacions que tindran lloc aquest matí en l'acte del parc de la Ciutadella, organitzat conjuntament per la Generalitat i el Parlament. Probablement no és «la persona més adequada per defensar la pau», com ha manifestat el diputat del PSC **Mohammed Chaib**, però tampoc el boicot a l'acte, que en alguns moments ha flotat en l'ambient, sembla que sigui la millor de les reaccions possibles. La qüestió té dos vessants, un d'institucional i un de cívic d'aposta per polítiques en favor de la pau.

L'institucional és difícil d'explicar. Per una part, la invitació ha estat una decisió del Govern i de la mesa del Parlament i no sembla gaire coherent que, posteriorment, una de les forces polítiques que formen part d'aquestes institucions anunciï una protesta per l'actuació de la cantant israeliana. Per descomptat, cadascú és molt lliure de portar els pins o les banderes que cregui convenient, sense oblidar que el que se celebra és la Diada de Catalunya amb un gest a favor del diàleg i la pau. I no sembla coherent desmarcar-se d'una decisió que semblava haver-se pres d'una manera consensuada.

El vessant cívic de l'aposta per polítiques en favor de la pau presenta arestes més espinoses. **Noa i David Broza** –elecció que potser hauria aixecat menys polèmica– són dos cantants israelians que s'han caracteritzat per l'alineament amb els moviments pacifistes del seu país i la col·laboració amb artistes palestins, encara que la cantant va mantenir una posició de condemna a Hamàs i, en certa mesura, de suport a l'Exèrcit israelià arran de l'agressió portada a terme contra la franja de Gaza l'hivern passat. Després va suavitzar les seves declaracions i va reclamar la fi de la violència i de les morts de palestins i d'israelians.

Però la polèmica sembla inevitable tenint en compte l'exasperació amb què es viu el conflicte palestino-israelià aquí. Per una banda, criticar el Govern d'Israel per la política que porta a terme als territoris ocupats (assentaments, *check points*, etcètera), per les agressions comeses contra la població de Gaza o per les condicions de vida imposades als palestins comporta immediatament el qualificatiu d'antisemita, fins a l'extrem de criminalitzar els participants de la manifestació celebrada a Barcelona el mes de gener passat en contra de l'ofensiva de l'Exèrcit d'Israel a Gaza, que va castigar durament la població civil, amb milers de morts i ferits i una destrucció devastadora. I és clar que participar en aquesta mena de protestes no vol dir aprovar determinades actituds i accions violentes que denoten, igualment, la mateixa enorme - intransigència i intolerància i menyspreu per la vida contra les quals es manifesten la majoria de participants. Per l'altra, criticar els atemptats suïcides, les accions de Hamàs o el fonamentalisme comporta, amb la mateixa immediatesa, el qualificatiu de prosionista. Sembla que sigui impossible sostreure's a l'obsessió de simplificar.

Però resulta que en aquest conflicte, macerat per la violència des de fa dècades –si bé en magnituds diferents, com es pot comprovar en els informes de les Nacions Unides, la UNRWA i altres organismes internacionals independents–, la violència va sent una pràctica habitual per part de Hamàs i de l'Exèrcit d'Israel. I convé recordar que l'existència d'un conflicte polític no legitima mai l'ús de la violència ni per uns ni per altres (aquest és un principi aplicable també a altres conflictes més pròxims geogràficament). Creure que l'existència d'un conflicte legitima la violència (terrorista o de l'Exèrcit) és la millor manera de perpetuar-lo i la millor arma de què disposen els violents per impedir qualsevol agenda de negociació i de solució. Ni les accions terroristes ni els atemptats ni els assassinats extrajudicials ni les agressions militars indiscriminades contra la població civil condueixen a la pau.

No es tracta, òbviament, de mantenir una equidistància que seria irreal i imperdonable en un conflicte on les raons dels uns i dels altres es presenten fortament desequilibrades en funció de la història, del poder que dóna un Estat i del context internacional, però tampoc de caure en polèmiques estèrils i poc útils per a la solució del conflicte de més llarga pervivència. Es pot pensar que la decisió de convidar **Noa** no ha estat la més encertada, però, sens dubte, el fet que interpreti *El cant dels ocells* acompanyada per l'Orquestra Àrab de Barcelona és, com ha manifestat el director de l'acte, **Joan Ollé**, un gest clar en favor de la pau, el diàleg i la reconciliació que no mereix passar desapercebut enmig d'una polèmica que s'hauria pogut evitar. Lamentablement, costa d'entendre que, més enllà que l'elecció de **Noa** sigui encertada o no, no es tracta de maquillar una realitat que no existeix (la convivència de palestins i israelians), sinó de crear, amb petits gestos –encara que hi hagi qui pretengui manipular-

los en defensa de les seves opcions partidistes–, vies de diàleg en el camí de la solució del conflicte i de la construcció de la pau.

* Catedràtic d’Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.